

Gökçe

The Resolution

Eylül 2019

Sayı

20

İŞÇİNİN İŞVERENE KARŞI REKABET ETMEME YÜKÜMLÜLÜĞÜ

İŞÇİNİN İŞVERENE KARŞI REKABET ETMEME YÜKÜMLÜLÜĞÜ

Günümüzde artık bir işletmenin portföyü, üretim sırları işletmelerin en değerli malvarlıkları haline gelmiş durumdadır. Sektörlerin büyümesi ve rakip sayısının her geçen gün artmasının sonucu olarak işçiler, işten ayrıldıktan sonra rakip firmalar bünyesine katılarak elde ettikleri bilgileri önceki işverenleri zararına kullanma imkanına sahip olmaktadır. İşverenler, bu nedenle bu bilgilerin 3. kişilerin eline geçmemesine büyük özen göstermektedir. İşçi ile imzalanan rekabet etmeme sözleşmesi de bu kapsamda alınan önlemlerden sadece bir tanesidir. İş sözleşmelerinde görülmesine alışık olduğumuz rekabet etmeme yükümü, belli şartlara bağlı olarak geçerlilik kazanmaktadır. Rekabet etmeme yükümü, işçinin işverene veya iş organizasyonuna ilişkin bilgileri işveren ile arasında bulunan hizmet ilişkisi nedeniyle öğrenmesi ve bunu işverenin aleyhine ve 3. kişiler veya kendi menfaatine kullanmasını engellemek amacıyla iş sözleşmelerine bir madde olarak eklenen veya başlı başına bir sözleşme olabilen, işveren için bir güvence mekanizmasıdır.

Türk İş Hukuku'nda işin doğasından kaynaklanan ve sadakat yükümlülüğüne bağlı olarak gelişen işçinin işverene karşı olan rekabet etmeme yükümü, iş sözleşmesinde rekabet etmeme hükmü bulunmasına gerek olmadan sözleşmenin devamı boyunca yürürlüktedir. İş sözleşmesinin devamı sırasında, işçinin işverene karşı rekabet etmeme yükümlülüğünün yürürlükte olduğu ve bunun için işçinin ayrı bir taahhütte bulunması gerekmemektedir.

İşverenler için en büyük tehdit işçilerin işten ayrılması sonrası ortaya çıkmaktadır. Günümüz bilgi çağında işçiler artık kendisiyle bağlantısı kalmayan eski işvereninden edindiği bilgileri rakip firmalar bünyesinde kullanabilmektedir. Bu bilgiler işçiye iş arama konusunda kolaylık sağlıyor olsa da yeni işvereni ile rekabet içinde olan eski işveren için ise büyük risk taşımaktadır. Dünyaca ünlü yemek zincirlerinden KFC'nin ünlü çıtır tavuğunun tarifinde 11 baharatın bulunduğu ve bu baharatlardan 11. nin uzun yıllar boyu gizli kaldığı bilinmektedir. Yakın zamanda bu son baharat da öğrenilmiş olsa da KFC uzun yıllar tarifini gizli tutarak rakipleri ile arasındaki rekabette hep önde olmayı başarmıştır. İşletmelerin bu şekilde 'know-how'larını saklaması günümüz bilgi ağını göz önüne aldığımızda giderek zorlaşmaktadır.

İşletmelerin rekabet sözleşmeleri ile korudukları bilgiler sadece 'know-how' ile sınırlı olmamakta müşteri portföyü, iş organizasyonu gibi bir çok noktaya ilişkin olabilmektedir. İş organizasyonu, işletmenin departmanlaşması, koordinasyonu ve günlük kararları da dahil olmak üzere işletmenin işleyişine yönelik kararların verilmesidir. Büyük işletmeler, kurdukları iş organizasyonları ile yüksek derecede üretim yapmalarına rağmen verimliliklerini yüksek tutmaktadır. Rakip firmalar kurulan bu iş organizasyonlarını baz alarak kendi verimliliklerini üst seviyeye çıkarabilmekte bu yolla beraber piyasadaki rekabette öne geçebilmektedir.

Bu riskler içinde işletmelerin müşteri portföyünün de rakip firmaların eline geçmesi sonucu müşterilerini kaybetme riski de önem taşımaktadır. İşletmeler yukarıda bahsedilen bu risklere karşı kendilerini iş sözleşmesi sona erdikten sonra işçi ile imzalanan rekabet sözleşmeleri ile korumaktadır.

Söz konusu rekabet sözleşmeleri ile işçiler sözleşmede kararlaştırılan cezai şarttan veya işverenine verdiği zarardan sorumlu olmaktadır.

Teknolojinin hızla ilerlemesi ve bilgilerin artık işletme mallarından çok daha değerli hale gelmesinin sonucu olarak artık rekabet sözleşmeleri başlı başına işletmelerin sırlarını korumak için yeterli olmamaktadır. Gelecekte ne gibi önlemlerin alınacağı şu an için merak konusu olsa da şimdilik Türk Hukuku'nda işletmelerin sırlarını koruması için en etkili yöntem işçileriyle imzalayacağı rekabet sözleşmesidir.

Teori değil. Cevap.

Gökçe Avukatlık Ortaklığı

Editörler:

Doç. Dr. Ali Paslı
ali.pasli@gokce.av.tr

Cemre Güldal
cemre.guldal@gokce.av.tr

Ahmet Kağan Başkaya
ahmet.baskaya@gokce.av.tr

Hakkımızda

Gökçe Avukatlık Ortaklığı birleşme ve devralma, iş ortaklığı, özel sermaye ve ortak girişim işlemleri, bankacılık ve finans, sermaye piyasaları, sigortacılık, teknoloji, medya, telekom ve internet, e-ticaret, veri koruma, fikri mülkiyet, regülasyon, ticari alacak takipleri, gayrimenkul ve ticari dava alanlarını içeren geniş bir yelpazede hukuki hizmetler sunan İstanbul'da bulunan bir hukuk bürosudur. Hukuki personel ve uzmanlığımız hakkında daha fazla bilgi için www.gokce.av.tr adresinden web sitemizi ziyaret edebilirsiniz.

Lütfen bizimle iletişime geçin

contact@gokce.av.tr

0 212 352 88 33

The Resolution yalnızca genel bilgilendirme amacıyla hazırlanıp yayınlanmakta olup hukuki tavsiye içermemekte ya da avukat-müvekkil ilişkisi oluşturmamaktadır. Daha fazla bilgi almak istiyorsanız lütfen Gökçe Avukatlık Ortaklığı ile irtibata geçiniz. The Resolution'da yer alan hiçbir içerik Gökçe Avukatlık Ortaklığı'nın yazılı izni olmaksızın çoğaltılamaz ya da uygun bir şekilde kaynak olarak gösterilmeksizin yayınlanamaz. İçeriğin doğruluğunu sağlamak için gereken tüm çaba gösterilmiş olmasına rağmen, Gökçe Avukatlık Ortaklığı içeriğin doğruluğunu garanti etmemektedir ve burada yer alan bilgilerdeki herhangi bir hata veya söz konusu bilgilere güvenilmiş olması dolayısıyla sorumlu tutulamaz. The Resolution Gökçe Avukatlık Ortaklığı müvekkileri için hazırlanmıştır ve büronun müvekkileri dışındaki dolaşım olasılığı reklam olarak yorumlanamaz.